

FIȘA DISCIPLINEI

Mircea Eliade. Coincidentia Oppositorum

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Teologie Ortodoxă
1.5. Ciclu de studii	Master
1.6. Programul de studii / Calificarea	Master of Advanced Research in Orthodox Theology and Religious Studies/ Master de cercetare avansată în teologie ortodoxă și studii religioase
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Mircea Eliade. Coincidentia Oppositorum				Codul disciplinei		OME9028
2.2. Titularul activităților de curs					Lect. Univ. Dr. Daniela luminița Ivanovici			
2.3. Titularul activităților de seminar					Lect. Univ. Dr. Daniela luminița Ivanovici			
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7. Regimul disciplinei	DS	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
3.5.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					22
3.5.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					44
3.5.3. Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					22
3.5.4. Tutoriat (consiliere profesională)					3
3.5.5. Examinări					3
3.5.6. Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					94
3.8. Total ore pe semestru					150
3.9. Numărul de credite					6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	

6. Competențele specifice acumulate¹

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Competențe profesionale/esențiale	<i>Coordonează activități de caritate</i> • Coordonează furnizarea de activități de caritate către o comunitate sau o instituție aflată în dificultate, cum ar fi recrutarea de voluntari și de personal, alocarea resurselor și gestionarea activităților <i>Stabilește relații de colaborare</i> • Stabilește o legătură între organizațiile sau persoanele fizice care pot beneficia de comunicarea reciprocă pentru a facilita o relație de colaborare pozitivă durabilă între cele două părți <i>Stabilește relații cu comunitățile locale</i> • Stabilește relații afective și de lungă durată cu comunitățile locale, de exemplu, prin organizarea unor programe speciale pentru grădinițe, școli și persoane cu dizabilități și vârstnici, prin sensibilizarea comunității și primind în schimb aprecierea acestora <i>Se implică în dezbateri</i> • Structurează și prezintă argumente utilizate în cadrul unei dezbateri și discuții constructive pentru a convinge partea opusă sau o parte terță neutră cu privire la punctul de vedere al participantului la dezbateri <i>Respectă confidențialitatea</i> • Respectă setul de norme care stabilesc nedivulgarea informațiilor, cu excepția unei alte persoane autorizate <i>Oferă consiliere socială</i> • Asistă și îndrumă utilizatorii serviciilor sociale pentru rezolvarea problemelor și dificultăților personale, sociale sau psihologice <i>Răspunde la întrebări</i> • Răspunde la întrebări și la solicitările de informații venite din partea altor organizații și membri ai publicului <i>Întărește comportamentul pozitiv</i> • Întărește comportamentul pozitiv al oamenilor în timpul activităților de reabilitare și consiliere, pentru a se asigura că persoana ia măsurile necesare pentru a obține rezultate pozitive într-un mod pozitiv, astfel încât să rămână încurajate să-și continue eforturile și să atingă obiectivele <i>Practică ascultarea activă</i> • Acordă atenție spuselor altor persoane • Înțelege cu răbdare aspectele punctate, adresând întrebări, după caz, și fără să întrerupă în momente nepotrivite • Ascultă cu atenție nevoile clienților, ale pasagerilor, ale utilizatorilor de servicii sau ale altor persoane și oferă soluții în consecință <i>Menține relații cu reprezentanți locali</i> • Menține relații bune cu reprezentanții comunității științifice, economice și ai societății civile de la nivel local
Competențe transversale	<i>Aplică cunoștințe de filozofie, etică și religie</i> • Studentul va fi capabil să evalueze consecințele și impactul ideilor, oportunităților și acțiunilor • Studentul va fi capabil să evalueze consecințele morale și etice ale acțiunilor • Studentul va fi capabil să urmărească valorile etice și credințele religioase • Studentul va fi capabil să acționeze în conformitate cu valorile etice și religioase

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Explorarea conceptului central de Coincidentia Oppositorum în opera lui Mircea Eliade și analiza relevanței sale pentru înțelegerea fenomenului religios, a dinamicii umane și a posibilităților de depășire a conflictelor și a dualismelor în diverse contexte sociale.
---	---

7.2 Obiectivele specifice	• studenții vor fi capabili să explice originea filosofică și religioasă a conceptului de Coincidentia Oppositorum în opera lui Mircea Eliade, identificând influențele majore (e.g., gândirea arhaică, misticismul, alchimia). • studenții vor putea identifica potențialele aplicații ale principiului unirii contrariilor în înțelegerea și gestionarea conflictelor interpersonale și sociale, recunoscând dinamica polarităților și posibilitățile de depășire a impasurilor. • Studenții vor putea aplica conceptul de Coincidentia Oppositorum pentru a interpreta simboluri, mituri și ritualuri din diverse tradiții religioase, identificând modalitățile prin care acestea transcend dualitățile aparente (e.g., sacru/profan, viață/moarte).
----------------------------------	--

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Metodologia istoriei religiilor la Eliade și rolul ideii de unitate a contrariilor ca instrument de interpretare.	Prelegere Prezentare PPT	
2. Sacrul și Profanul: O dihotomie fundamentală și modalități de interacțiune.	Prelegere Prezentare PPT	
3. Simbolismul: Limbajul ascuns al sacralului și vehicul al unității.	Prelegere Prezentare PPT	
4. Miturile creației: Unirea elementelor primordiale și ordinea cosmică.	Prelegere Prezentare PPT	
5. Masculin și Feminin: Polaritate și unitate în miturile creației și în simbolismul religios analizate prin prisma conceptului eliadian.	Prelegere Prezentare PPT	
6. Simbolismul centrului: Axis Mundi ca punct de intersecție a contrariilor și sursă a unității cosmice în opera lui Eliade.	Prelegere Prezentare PPT	
7. Ritualurile: Actualizarea mitului și reintegrarea în timpul sacru.	Prelegere Prezentare PPT	
8. Moarte și Renaștere: Principiul eliadian al inițierii și al ciclurilor cosmice ca unitate a contrariilor	Prelegere Prezentare PPT	
9. Figuri mitice și eroi: Între uman și divin, mediatorii contrariilor.	Prelegere Prezentare PPT	
10. Alchimia și căutarea unității materiei și a spiritului	Prelegere Prezentare PPT	
11. Nostalgia originilor: Mitul eternei reîntoarceri ca expresie a dorinței de unitate primordială în gândirea lui Eliade.	Prelegere Prezentare PPT	
12. Mit și Istorie: Depășirea opoziției prin înțelegerea mitului ca fundament al sensului istoric unitar.	Prelegere Prezentare PPT	
13. Coincidentia Oppositorum la Eliade în comparație cu concepte similare în alte sisteme filosofice și religioase (e.g., yin și yang, unio mystica)	Prelegere Prezentare PPT	
14. Eliade și problema răului: O încercare de a înțelege opoziția și lipsa de unitate în cadrul viziunii sale generale.	Prelegere Prezentare PPT	

Bibliografie

- Mircea Eliade, *Cosmos and History: The Myth of the Eternal Return*, trans. W.R. Trask. Princeton, NJ: Princeton University Press, 1954
- Mircea Eliade, *Rites and Symbols of Initiation (Birth and Rebirth)*, trans. W. Trask, London: Harvill Press, 1958.
- Mircea Eliade, *Patterns in Comparative Religion*, trans. R. Sheed, London: Sheed and Ward, 1958.
- Mircea Eliade, *The Sacred and the Profane: The Nature of Religion*, trans. W.R. Trask, Harvest/HBJ Publishers, 1957;
- Mircea Eliade, *Myths, Dreams and Mysteries: the Encounter between Contemporary Faiths and Archaic Realities*, trans. P. Mairet, London: Harvill Press, 1959.
- Mircea Eliade, *Images and Symbols: Studies in Religious Symbolism*, trans. P. Mairet, London: Harvill Press, 1961.
- Mircea Eliade, *The Two and the One*, trans. J.M. Cohen, Chicago, IL: University of Chicago Press, 1965.
- Mircea Eliade, *The Quest: History and Meaning in Religion*, London: University of Chicago Press, 1969.
- Mircea Eliade, *The History of Religious Ideas, vol. I, From the Stone Age to the Eleusinian Mysteries*, trans. W. Trask, Chicago, IL: University of Chicago Press, 1978.
- Mircea Eliade, *The History of Religious Ideas, vol. II, From Gautama Buddha to the Triumph of Christianity*, trans. W. Trask, Chicago, IL: University of Chicago Press, 1982.
- Mircea Eliade, *The History of Religious Ideas, vol. III, From Muhammad to the Age of the Reforms*, trans. A. Hiltebeitel and D. Apostolos-Cappadona, Chicago, IL: University of Chicago Press, 1985.
- Mircea Eliade, *Symbolism, the Sacred, and the Arts*, edited by Diane Apostolos-Cappadona, The Crossroad Publishing Company, N.Y., 1986.
- Mircea Eliade, *Shamanism: Archaic Techniques of Ecstasy*, Princeton University Press, Princeton, 2004
- Mircea Eliade, *The Myth of the Eternal Return: Cosmos and History* (trans. Willard R. Trask), Princeton University Press, Princeton, 1971
- Douglas Allen, *Myth and Religion in Mircea Eliade* (New York: Garland, 1998);
- Douglas Allen, *Structure and Creativity in Religion. Hermeneutics in Mircea Eliade's Phenomenology and New Directions* (The Hague: Mouton, 1978);
- Thomas J. Altizer, *Mircea Eliade and the Dialectics of the Sacred* (Philadelphia: Westminster Press, 1963)
- Ira Chernus, "War and the Enemy in the Thought of Mircea Eliade," *History of European Ideas*, 13, no. 4 (1991): 335-344
- Hans H. Penner, "Myth and Ritual: A Wasteland or a Forest of Symbols?," in *Ritual and Myth*, edited by Robert A. Segal (New York: Garland, 1996), pp. 334-345
- Norman J. Girardot, Mac Linscott Ricketts, eds., *Imagination and Meaning: The Scholarly and Literary Worlds of Mircea Eliade* (New York: Seabury Press. 1982
- Joseph M. Kitagawa and Charles H. Long, eds., *Myths and Symbols. Studies in Honor of Mircea Eliade* (Chicago: University of Chicago Press. 1969);
-

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Critici ale metodologiei eliadiene: obiecții privind universalismul, esențialismul și rolul Coincidentia Oppositorum ca instrument potențial subiectiv.	Dialog, analize lucrări de seminar	
2. Sacral în manifestarea sa paradoxală: Interpretarea hierofaniei pietrei negre (Kaaba) ca depășire a opozițiilor în <i>Tratat de istorie a religiilor</i> .	Dialog, analize lucrări de seminar	
3. Mitul Androginului Primordial: O căutare a unității pierdute în <i>Mitul reintegrării</i> al lui Eliade.	Dialog, analize lucrări de seminar	
4. Mitul creației din Rigveda (India): Unirea principiilor primordiale (Purusha) ca fundament al cosmosului. (Text: Imnul creației - Nasadiya Sukta)	Dialog, analize lucrări de seminar	
5. Eroi și praguri: Interpretarea călătoriei eroului (e.g., Gilgameș) ca o succesiune de depășiri ale dualităților în Aspecte ale mitului.	Dialog, analize lucrări de seminar	

6. Simbolismul arborelui cosmic (e.g., Yggdrasil, Arborele Vieții): Legătura dintre diferitele niveluri ale realității (cer, pământ, infern) ca o formă de Axis Mundi în <i>Sacru și profanul</i> . (Text: <i>Edda poetică</i>)	Dialog, analize lucrări de seminar	
7. Pelerinajul: Călătoria spre centrul sacru ca o formă de unire cu originea și cu comunitatea de credincioși	Dialog, analize lucrări de seminar	
8. Mitul aztec al celor cinci sori: Cicluri cosmice de creație și distrugere ca manifestări ale unirii și separării, analizat prin <i>Mitul eternei reînnoiri</i> .	Dialog, analize lucrări de seminar	
9. Eroi culturali și transmiterea sacralității: Figuri mitice care aduc cunoaștere și ritualuri de la zei către oameni (e.g., Prometeu, Thot), analizate prin <i>Aspecte ale mitului</i> .	Dialog, analize lucrări de seminar	
10. Simbolismul metalelor și planetelor în alchimie: O oglindă a corespondențelor macrocosm-microcosm și a căutării unității universale în interpretarea lui Eliade.	Dialog, analize lucrări de seminar	
11. Mitul vârstei de aur. Referințe la miturile vârstei de aur în diverse culturi (greacă, indiană, etc.) așa cum sunt prezentate în opera lui Eliade (e.g., <i>Istoria credințelor și ideilor religioase</i>).	Dialog, analize lucrări de seminar	
12. Analiza unor evenimente istorice (e.g., ascensiunea și căderea imperiilor, figuri eroice) prin prisma arhetipurilor mitice (eroul, regele sacru, etc.).	Dialog, analize lucrări de seminar	
13. Tensiunea dintre imanență și transcendență: O comparație între Coincidentia Oppositorum și diverse forme de panteism sau panenteism.	Dialog, analize lucrări de seminar	
14. Răul ca deviere de la arhetip: analiza miturilor despre căderea sau decăderea unor figuri (umane sau divine)	Dialog, analize lucrări de seminar	

Bibliografie

- Mircea Eliade, *Cosmos and History: The Myth of the Eternal Return*, trans. W.R. Trask. Princeton, NJ: Princeton University Press, 1954
- Mircea Eliade, *Rites and Symbols of Initiation (Birth and Rebirth)*, trans. W. Trask, London: Harvill Press, 1958.
- Mircea Eliade, *Patterns in Comparative Religion*, trans. R. Sheed, London: Sheed and Ward, 1958.
- Mircea Eliade, *The Sacred and the Profane: The Nature of Religion*, trans. W.R. Trask, Harvest/HBJ Publishers, 1957;
- Mircea Eliade, *Myths, Dreams and Mysteries: the Encounter between Contemporary Faiths and Archaic Realities*, trans. P. Mairet, London: Harvill Press, 1959.
- Mircea Eliade, *Images and Symbols: Studies in Religious Symbolism*, trans. P. Mairet, London: Harvill Press, 1961.
- Mircea Eliade, *The Two and the One*, trans. J.M. Cohen, Chicago, IL: University of Chicago Press, 1965.
- Mircea Eliade, *The Quest: History and Meaning in Religion*, London: University of Chicago Press, 1969.
- Mircea Eliade, *The History of Religious Ideas, vol. I, From the Stone Age to the Eleusinian Mysteries*, trans. W. Trask, Chicago, IL: University of Chicago Press, 1978.
- Mircea Eliade, *The History of Religious Ideas, vol. II, From Gautama Buddha to the Triumph of Christianity*, trans. W. Trask, Chicago, IL: University of Chicago Press, 1982.
- Mircea Eliade, *The History of Religious Ideas, vol. III, From Muhammad to the Age of the Reforms*, trans. A. Hiltebeitel and D. Apostolos-Cappadona, Chicago, IL: University of Chicago Press, 1985.
- Mircea Eliade, *Symbolism, the Sacred, and the Arts*, edited by Diane Apostolos-Cappadona, The Crossroad Publishing Company, N.Y., 1986.

- Douglas Allen, *Myth and Religion in Mircea Eliade* (New York: Garland, 1998);
- Douglas Allen, *Structure and Creativity in Religion. Hermeneutics in Mircea Eliade's Phenomenology and New Directions* (The Hague: Mouton, 1978);
- Thomas J. Altizer, *Mircea Eliade and the Dialectics of the Sacred* (Philadelphia: Westminster Press, 1963)
- Ira Chernus, "War and the Enemy in the Thought of Mircea Eliade," *History of European Ideas*, 13, no. 4 (1991): 335-344
- Hans H. Penner, "Myth and Ritual: A Wasteland or a Forest of Symbols?," in *Ritual and Myth*, edited by Robert A. Segal (New York: Garland, 1996), pp. 334-345
- Norman J. Girardot, Mac Linscott Ricketts, eds., *Imagination and Meaning: The Scholarly and Literary Worlds of Mircea Eliade* (New York: Seabury Press. 1982
- Joseph M. Kitagawa and Charles H. Long, eds., *Myths and Symbols. Studies in Honor of Mircea Eliade* (Chicago: University of Chicago Press. 1969);

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Capacitatea de a înțelege și de a analiza dinamici complexe umane și sociale.
- O înțelegere a factorilor culturali și valorici care influențează comportamentul uman.
- Capacitatea de analiză critică și interpretare a textelor complexe.
- Familiarizarea cu metodologii de cercetare specifice domeniului (în acest caz, fenomenologia religiei).

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Evaluare finală	Evaluare orală pe baza unui subiect extras de student	70%
10.5 Seminar/laborator	Activitate la seminar	Elaborarea unei lucrări caracteristice cercetării și redactării științifice	20%
		Implicare în dezbateri seminarial	10%
10.6 Standard minim de performanță			
• Studentul trebuie să poată identifica manifestări ale ideii de unitate a contrariilor în exemple concrete de mituri, simboluri sau ritualuri discutate în curs.			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".

Nu se aplică

Data completării:
04.04.2025

Semnătura titularului de curs



Semnătura titularului de seminar



Data avizării în departament:
17.04.2025

Semnătura directorului de departament

